

۱- هر یک از بیت‌های زیر را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید.

- چون بگشایم ز سر مو، شکن
- گه به دهان بر زده کف چون صدف
- ماه ببیند رخ خود را به من
- گاه چو تیری که رود بر هدف

۲- معنای بیت زیر را به نثر روان بنویسید.

نعره برآورده، فلک کرده کر دیده سیه کرده، شده زهره در

۳- معنی عبارت‌های زیر را بنویسید.

(الف) ما را دمکی زیادت‌تر در گرمابه بگذار که شوخ از خود باز کنیم.

(ب) این پارسی هم تنگ‌دست بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.

(پ) چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست.

(ت) ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد، چنان که در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم.

۴- معنی درست هر واژه را انتخاب کنید.

- (الف) فراغ: ۱- دوری ○ ۲- آسایش ○
- (ب) گسیل کردن: ۱- روانه کردن ○ ۲- شکستن ○
- (پ) انعام: ۱- چهارپایان ○ ۲- نعمت بخشیدن ○
- (ت) مسلخ: ۱- آشپزخانه ○ ۲- رخت‌کن حمام ○

۵- در میان واژه‌های زیر، چهار غلط املایی وجود دارد؛ آن‌ها را پیدا کنید و درست هر یک را در جاهای خالی بنویسید.

«برهنگی و عاجزی - وسعت و تنگ‌دستی - مصلخ گرمابه - رغه و نامه - فاضل و ادیب - پلاس پاره - عذر خاستن - تبارک و تعالی»

۱- ..... ۲- ..... ۳- ..... ۴- .....

۶- نوع حرف «واو» در هر یک از عبارت‌های زیر مشخص کنید. (عطف یا ربط)

(الف) زنگ نقاشی، دلخواه و روان بود.

(ب) در کلاس نشسته بودیم و چشم به راه معلم.

(پ) پی بردیم راه دست خودش هم نیست و این بار اتاق از جا کنده شد.

(ت) دو گوش را بالا برد؛ از یال و غارب به زیر آمد.

۷- واژه «ایهام‌دار» را در بیت‌های زیر مشخص کنید و هر دو معنی آن را بنویسید.

(الف) به کام تا نرساند مرا لبش چون نای نصیحت همه عالم به گوش من باد است

(ب) جز قلب تیره هیچ نشد حاصل و هنوز باطل در این خیال که اکسیر می‌کنند

(پ) چو شیرینی از من بذر می‌رود چو فراهم آتش به سر می‌رود

(ت) ارغوان، جام عقیقی به سمن خواهد داد چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد

۸- با توجه به معنی، املائی درست را انتخاب کنید.

- (الف) برای ۱- از بحر ○ ۲- از بهر ○
- (ب) زندگی ۱- حیات ○ ۲- حیاط ○
- (پ) شکستن ۱- نغز ○ ۲- نقض ○
- (ت) داستان ۱- قصه ○ ۲- غصه ○
- (ث) خود ۱- خویش ○ ۲- خیش ○
- (ج) تیغ ۱- خار ○ ۲- خوار ○

۹- معنی عبارت‌های زیر را بنویسید.

(الف) مَثَلِ قرآن، مَثَلِ آب است روان؛ در آب، حیات تن‌ها بُود و در قرآن حیات دل‌ها بود.

(ب) در بدایت بند و چاه بود و در نهایت تخت و گاه بُود.

(پ) نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان آمد؟

(ت) در مقابله زشتی، آشتی کرد و در مقابله لئیمی، کریمی کرد.

۱۰ - هر یک از واژه‌های ستون «الف» را به معنی آن در ستون «ب» وصل کنید.

الف	ب
پای‌افزار	محدود
تنگ‌مایه	آواز مهیب
هرا	تعجب
تحیر	خاندان
تبار	کفش

۱۱ - در بیت‌های زیر، استعاره‌ها را پیدا کنید.

الف) صدف‌وار گوهر شناسان راز	دهان جز به لؤلؤ نکردند باز
ب) به چون تو محتشمی بی‌بها سخن ندهم	بده ز لعل شکر بار قند و بستان دُر
پ) چون بگویی، بفشانی گُهر از حقه لعل	چون بخندی، بنمایی ز شکر مروارید

۱۲ - در بیت زیر منظور از «دریا» چیست؟

«دریایم و نیست باکم از طوفان دریا همه عمر خوابش آشفته است»

۱۳ - جمله‌های هسته و وابسته و حروف ربط وابسته‌ساز را در عبارت‌های زیر مشخص کنید.

۱ - ما می‌دانستیم شما نمی‌آیید.

۲ - چون هوا سرد شده بود، ماشین پدرم روشن نمی‌شد.

۱۴ - مشابه و مشابه به را در هر یک از تشبیه‌ها معین کنید.

کنون رود خلق است، دریای جوشان همه خوشه خشم شد، خرمن من

۱۵ - برای واژه افسرده دو معادل معنایی بنویسید.

۱۶ - واژه‌های «بارگی - ترگ - خصم - جنود» به ترتیب چه معنایی دارند؟

۱) اسب - کلاه‌خود - طمع - بهشتیان   ۲) حصار - گرز طمع - بهشتیان   ۳) حصار - گرز - دشمن - سپاهیان   ۴) اسب - کلاه‌خود - دشمن - سپاهیان

۱۷ - بیت زیر را کدام واژه کامل می‌کند؟

«... پیروز شاهی بر سرت آفتاب آسمان افروز باد»

۱) عنان   ۲) خدنگ   ۳) پدram   ۴) افسر

۱۸ - از بین واژه‌های زیر معنای کدام واژه نادرست است؟

۱) جولقی: درویش زنده‌پوش   ۲) دلق: لباس کهنه   ۳) هژیر: هوشیار   ۴) خود: زره

۱۹ - مفهوم عبارت زیر را بنویسید.

«حسودان تنگ‌نظر و عنودان بدگُهر، وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند.»

۲۰ - معنی بیت‌های زیر را بنویسید.

الف) مخور طعمه جز خسروانی خورش که جان یابدت زان خورش، پرورش

ب) دمی آب خوردن پس از بدسگال به از عمر هفتاد و هشتاد سال

پ) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب گر ذوق نیست تو را کژ طبع جانوری

ت) کیوتری که دگر آشیان نخواهد دید قصا همی نزدش تا به سوی دانه و دام

۲۱ - نوع «را» در کدام مصراع متفاوت است؟

۱) صلح کردیم که ما را سر پیکار تو نیست   ۲) خود که باشد که تو را بیند و عاشق نشود

۳) کسی ندیدست تو را یک نظر اندر همه عمر   ۴) نزنند سائلی را که دری دگر نباشد

۲۲ - هسته‌ی گروه در کدام گزینه درست آمده است؟

۱) دریا متنی نیلگون است «است»   ۲) که علی آن متن را می‌نویسد «متن»

۳) مریم هر شب، روی‌شن‌ها می‌نشیند «شن‌ها»   ۴) به انتظار مهدی می‌نشینید «مهدی»